

О.М. Дмитренко, канд. екон. наук, ст. викл. (*ЖНАЕУ, Житомир*)

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Концепція сталого розвитку активно підтримується та реалізується суб'єктами господарювання в економічно розвинених країнах. Сталий розвиток підприємства – це керований, збалансований розвиток, що ґрунтується на активному використанні інновацій, інформаційних технологій та передбачає розробку таких стратегій і освоєння таких видів діяльності, які б не лише гарантували йому успіх на ринку та високі прибутки, але в той же час забезпечували б збереження довкілля, трудових і природних ресурсів для створення можливостей розвитку майбутніх поколінь. Варто зазначити, що у вітчизняній практиці сьогодні сталий розвиток здебільшого розглядається на національному рівні, а його положення стосовно підприємства є недостатньо розробленими і реалізованими та не знаходять належної законодавчої підтримки.

Практично концепція сталого розвитку може бути реалізована підприємством на основі принципів соціальної відповідальності та добровільного інструментарію управління природокористуванням, зокрема системи менеджменту якості, системи екологічного менеджменту, системи менеджменту здоров'я та безпеки на роботі, екологічно чистого виробництва, екологічного маркування, програми відповідальної поведінки тощо [2, с. 34].

Ефективне управління сталим розвитком на рівні підприємства є безперервним процесом прийняття управлінських рішень на основі оброблення та аналізу достовірної інформації, основним джерелом якої є система обліку. Бухгалтерський облік за своєю суттю є визначальною складовою, основою інформаційної системи підприємства, завданням якого є формування релевантних інформаційних потоків для задоволення потреб широкого кола користувачів. Інформаційні потоки разом із джерелами їх формування та способами подання утворюють систему інформаційних ресурсів підприємства.

В умовах сталого розвитку перед системою управління підприємством постають стратегічні і тактичні завдання щодо координації не лише економічної, але і екологічної та соціальності складової бізнесу, а тому особливі вимоги ставляться і до облікової системи з позиції належного і повного забезпечення достовірною інформацією. На думку Сокола О.Г., за таких умов, існує необхідність

виокремлення бухгалтерського обліку сталого розвитку як самостійного напрямку бухгалтерського обліку організації, метою якого є створення та постійне оновлення інформаційної моделі, що дозволяє на основі системи відповідних показників якнайбільш повно й об'єктивно оцінити зміст природоохоронної та соціальної діяльності підприємства за звітний період і в динаміці виявити вплив соціально-екологічних процесів на фінансово-економічні перспективи функціонування підприємства [1, с. 72].

Основним об'єктом обліку в умовах сталого розвитку підприємства є витрати на соціальні (на навчання, систематичне підвищення кваліфікації персоналу, його мотивацію, оплату праці тощо) та екологічні заходи (на систему управління якістю продукції, дослідження ринку органічної продукції, інноваційні технології виробництва, модернізацію та екологізацію виробництва тощо). В системі бухгалтерського обліку інформація про дані витрати формується у первинних документах (розрахунках та довідках бухгалтерії, сертифікатах якості продукції, накладних, актах приймання-передачі, актах введення в експлуатацію, ліцензіях, свідоцтвах, патентах, дозволах тощо), акумулюється на рахунках витрат з деталізацією за субрахунками та у відповідних формах звітності, зокрема: управлінській (виробничі звіти, звіти про якість продукції і т. п.), фінансовій, соціальній (соціальні звіти) та екологічній (екологічні декларації). Важливу інформаційну підтримку системи обліку здійснює система внутрішнього і зовнішнього контролю, зокрема екологічний та соціальний аудит.

Варто також відмітити, що методологічною основою та вагомою передумовою реалізації облікової політики підприємства на засадах сталого розвитку є формування належного нормативно-правового і методичного забезпечення обліку на національному рівні та розробка відповідних внутрішніх регламентних документів (зокрема, наказу про облікову політику для ведення обліку сталого розвитку) на рівні суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел:

1. Сокіл О.Г. Методологія обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку підприємства / О. Г. Сокіл // Економіка розвитку. - 2017. - № 2. - С. 67-76. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escr_2017_2_10
- Мельник Л. Реалізація концепції сталого розвитку: місце та роль підприємства / Л. Мельник // Схід. - 2015. - № 8. - С. 35-40. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Skhid_2015_8_8